

L'Ajuntament amplia el nombre de places destinades a les persones sense sostre i importa el model Housing First d'atenció a persones sense llar

- » Durant l'últim any ha disminuït el nombre de persones que pernocten a la via pública en un 13%, i des de l'any 2011 s'ha ampliat el nombre de places en els serveis que atenen a les persones sense llar en un 27,4%
- » L'Ajuntament posarà en marxa en els propers mesos el model d'atenció a persones sense sostre Housing First, basat en l'accés a l'habitatge com a primer pas per a l'autonomia personal
- » Les polítiques de l'Ajuntament de Barcelona per prevenir la pèrdua de l'habitatge han frenat l'augment de les persones sense llar a la ciutat

Barcelona disposa d'una xarxa de **2.953 places** per atendre les diverses necessitats de les persones sense sostre i d'aquelles que es troben en una situació d'alta vulnerabilitat social, un 27,4% més respecte l'any 2011. Aquesta xarxa d'equipaments integra els serveis de menjador, higiene i acolliment nocturn i diürn, tant de titularitat municipal com els que són concertats amb entitats socials.

Durant aquest mandat, un dels objectius de l'Ajuntament ha estat ampliar aquesta xarxa d'equipaments amb més places i amb noves tipologies de serveis amb una doble finalitat:

- ✓ Pel que fa a les persones sense sostre i sense llar, assegurar una atenció integral i de qualitat que garanteixi itineraris personalitzats d'inclusió social i promogui l'accés al conjunt de recursos i serveis que fan possible la màxima autonomia personal.
- ✓ Respecte a les persones que han patit una pèrdua sobtada de l'habitatge, assegurar un allotjament alternatiu i evitar que aquestes persones es quedin sense llar.

En els últims anys s'està observant un descens de les persones que pernocten a la via pública. Si el mes de maig de l'any 2013 es van comptabilitzar 818 persones, **el mes de juny d'enguany eren 712**, gairebé el 13% menys, les persones que dormien al carrer, segons les dades del Servei d'Inserció Social (SIS), el servei d'atenció en medi obert, primera acollida i tractament de l'Ajuntament de Barcelona.

La tinenta d'alcalde de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, Maite Fandos, ha explicat avui que "aquesta disminució està estretament lligada a l'esforç de l'Ajuntament per augmentar el nombre de places i equipaments, i a la feina conjunta que fem des de la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar, de la que formem part tant administració com entitats".

“Les persones sense llar i sense sostre són una de les nostres principals prioritats, ja que es tracta de persones vulnerables, que requereixen una atenció especialment important”, ha afegit.

Places/dia	2011	Juny 2014
Centres places de dia	275	275
Serveis d'Higiene	140	140
Allotjament	797	997 (1.012 octubre)
Menjador social (àpats/dia)	1.106	1.541
TOTAL PLACES DIARIES	2.318	2.953

Respecte el **nombre de persones ateses** i els usos en els diferents serveis i equipaments:

- ✓ Els centres de dia han experimentat un descens de les persones ateses respecte l'any 2011, passant de 2.842 a 2.496 durant l'any 2013. Durant tot el mes de juny d'aquest any, 850 persones han estat ateses en aquests equipaments.
- ✓ Serveis d'higiene: l'Ajuntament disposa de 140 places diàries de serveis d'higiene, que consten de dutxa i rober. Durant l'any 2013 es va arribar a un 80% d'ocupació d'aquest servei

Serveis d'Higiene	2011	2012	2013
Persones ateses	2.441	2.523	2.500
Atencions/usos	30.453	27.395	26.624

Fins el mes de juny d'aquest any s'han realitzat 13.728 usos del servei d'higiene.

- ✓ Menjadors socials: l'any 2012 l'Ajuntament va passar de 14 a 17 menjadors municipals i va augmentar el nombre de places en el ja existents. D'aquesta manera les places disponibles en aquest servei van créixer més del 39%, passant de les 1.106 disponibles l'any 2011 a les 1.541 actuals (en aquesta xifra no estan inclosos el servei de menjador dels centres d'acolliment residencial).

Menjadors socials	2011	2012	2013
Persones ateses	11.619	10.423	10.653
Àpats servits	375.709	380.737	489.213

El nombre d'àpats servits l'any 2013 va augmentat un 30% respecte l'any 2011, en canvi les persones ateses han disminuït un 11,5% en el mateix període. Això es deu a que hi ha menys rotació de les persones que fan ús d'aquest servei.

Des de gener fins a juny d'aquest any, s'han servit 259.228 àpats.

- ✓ Pel que fa els serveis d'allotjament, l'Ajuntament disposa de diferents equipaments, com per exemple centres d'acollida o pisos d'inclusió. Des de l'any 2011 l'Ajuntament ha augmentat en un 25% el nombre de places d'allotjament, passant de 797 l'any 2011 a les 997 actuals augmentant les places disponibles en els equipaments existents i creant nous existents, com el Centre d'Allotjament Temporal Hort de la Vila, o l'augment dels pisos d'inclusió. El mes d'octubre d'enguany està previst que s'arribi fins a les 1.012 places d'allotjament amb l'augment de la capacitat del Centre d'Hort de la Vila.

Des de la seva posada en marxa, el mes de maig del 2013, i fins el mes de maig d'aquest any, el Centre d'Hort de la Vila ha acollit a 224 persones.

Allotjament	2011	2012	2013
Persones ateses	3.265	3.276	3.537
Pernoctacions (estades)	238.197	253.554	268.109

Durant el mes de juny d'enguany, es van 1.154 persones van pernoctar en els allotjaments municipals.

Reforç de l'atenció a l'hivern

L'Ajuntament de Barcelona garanteix l'allotjament de persones sense sotre durant tot l'any, i reforça aquest servei als mesos d'hivern, durant el quals compta amb 183 places, que s'afegeixen a l'oferta ordinària per a persones que pernocten a la via pública.

A finals de l'any 2013 es va posar en marxa el **nou Centre d'Acolliment Nocturn d'Emergències (CANE)**, un nou equipament que s'activa durant els mesos d'hivern de forma ininterrompuda (des de desembre fins febrer-març) per acollir a les persones que pernocten a la via pública. Aquest nou centre està gestionat pels Serveis d'Urgències i Emergències Socials de l'Ajuntament i disposa de 75 places d'acolliment nocturn. Una característica important d'aquest nou equipament és que per primera vegada els Serveis d'Emergència Social de l'Ajuntament treballen des de l'àmbit de la prevenció, oferint una atenció integral a les persones que pernocten a la via pública, i on es treballa de forma coordinada amb els treballadors socials per poder iniciar projectes d'inclusió social amb els usuaris.

En aquest espai, des del 4 de desembre del 2013 i fins el 9 de març d'enguany, **es va atendre a 611 persones, i es van realitzar un total de 5.859 pernoctacions**. El Centre va oferir atenció psicosocial, atenció sanitària, servei d'higiene i rober, consigna, alimentació, i allotjament.

Tanmateix, i en el marc de l'Operació Fred, el consistori posa en marxa l'activació d'aquest dispositiu d'emergència quan les temperatures són iguals o inferiors a 0°C i que es realitzarà en

el Servei d'Estades Breus del Nou Centre d'Urgències i Emergències Socials, inaugurat el passat 11 de juny i que disposa de 108 places.

Aquest nivell de l'Operació Fred (temperatures iguals o inferiors a 0°C), també suposa el reforç dels equips d'emergència del Centre d'Urgències i Emergències Socials de l'Ajuntament (CUESB) amb la col·laboració de Creu Roja (voluntaris i vehicles) distribuïts per tota la ciutat que detecten les persones sense sostre, informant-les de la possibilitat d'allotjar-les en aquest centre especialment habilitat i acompanyar-les fins el mateix centre.

Amb aquestes **183 places** (108 del Centre d'Estades Breus i 75 del Centre d'Acolliment Nocturn d'Emergències), la incorporació dels equips d'inserció social (SIS) al procediment, i la utilització de les noves tecnologies per a l'elaboració dels itineraris per recórrer la ciutat, l'Ajuntament té una millor capacitat de resposta per atendre a les persones que pernocten al carrer durant els mesos més freds de l'any.

L'Ajuntament, a través de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, també ofereix ajuts econòmics a les persones sense sostre. Aquests ajuts han augmentat un 38,9% respecte l'any 2011, passant de 97.000 a 133.785 euros l'any 2013. Fins el mes de juny d'aquest any s'han atorgat 74.902,51 euros.

» **Nou model d'atenció basat en l'accés a l'habitatge com a primer pas per a la inclusió social de les persones sense sostre**

Amb la voluntat de continuar millorant l'atenció a les persones sense llar, l'Ajuntament de Barcelona té el compromís de continuar augmentant els serveis i equipaments que donen atenció a aquestes persones amb l'objectiu d'oferir eines que els permetin construir un futur autònom.

Amb aquest objectiu, l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports ha posat en marxa un nou model d'atenció basat en el **Housing First (l'Habitatge Primer)** que se sumarà al model municipal actual per poder oferir una millor resposta adequada a totes les necessitats. L'Ajuntament ha posat en marxa una prova pilot d'aquest nou programa amb 60 places, de les quals 10 ja estan en funcionament a través d'un conveni amb una entitat del tercer sector.

Aquest projecte és un servei adreçat a les persones sense sostre que es caracteritza per assignar un habitatge des del primer moment en què aquestes són localitzades, de la manera més ràpida possible. L'experiència va sorgir als Estats Units l'any 1992, impulsada per l'organització Pathways to Housing, fundada per Sam Tsemberis, i ha estat un projecte estratègic en les darreres administracions americanes perquè ha demostrat ser molt efectiu a l'hora de facilitar l'accés a l'habitatge i a d'altres serveis complementaris a persones amb situacions de necessitats complexes (addiccions, malalties mentals, discapacitats, etc.).

Pel que fa a Europa, entre l'agost de 2011 i el juliol de 2013, es va desenvolupar el Projecte Housing First Europe amb fons de la Unió Europea, sota el programa Progress; el projecte

d'experimentació social buscava mesurar i comparar els resultats d'aquesta metodologia en cinc ciutats europees (Amsterdam, Budapest, Copenhaguen, Glasgow i Lisboa), tant en les diferents experiències com amb els resultats de les metodologies clàssiques d'abordatge de la situació de les persones sense sostre.

El Housing First inverteix la metodologia de treball i fa de l'accés a l'habitatge el primer pas d'intervenció. A partir d'aquí no és la persona la que va canviant d'entorn en funció del seu comportament i grau de compromís en la millora sinó que són els professionals que es mouen. L'estabilitat en l'entorn proporciona una millora immediata i durable.

L'accés a l'habitatge va acompanyat d'un suport continuat, flexible i individualitzat amb múltiples professionals que segueixen el cas i sobretot amb la figura de l'usuari expert contractat. Es tracta d'una persona que té l'experiència viscuda similar i que acompanya i coordina l'atenció a aquella persona.

Les persones seleccionades hauran d'acceptar que el 30% dels seus ingressos, en cas que sigui possible, són pel lloguer; acceptar una tutela professional; i respectar el bon clima veïnal.

El nou programa s'adreçarà a persones sense sostre en situació de cronicitat, a les que se les proveeix d'un habitatge independent, individual i segur el més aviat possible, fins i tot directament des del carrer.

Aquest nou model d'atenció oferirà suport individual per mantenir l'estabilitat i accés a serveis bàsics i també proveirà directament serveis d'atenció a la salut mental, tractament de les addiccions i serveis socials, mitjançant un equip mòbil que visitarà les persones a la seva nova llar o en espais concrets.

Es realitzarà una atenció integral de les necessitats de les persones a través d'un equip multidisciplinar (infermer/a, psiquiatra i especialistes en addiccions, junt amb la resta de l'equip) per tal d'oferir una atenció des del mateix equip, sense haver de derivar les persones a altres serveis.

El procés d'atenció es fixarà de comú acord amb la persona que participa en el projecte, identificant objectius i establint fites a curt termini. Aquest procés ha de poder facilitar l'accés a prestacions i serveis que donin resposta i atenció a les necessitats de les persones, entre les que destaquen recursos econòmics (prestacions socials); habitatge, salut física, mental i tractament d'addiccions; ocupació i formació; relació amb familiars; alimentació; cura de l'habitatge; transport; i contacte amb veïns i propietaris.

Quan les persones adquireixin un grau d'autonomia suficient, l'objectiu del projecte és que segueixin sense el suport intensiu que aquest suposa. Això implica definir les condicions més adients per a la sortida del projecte per a cada persona i establir les condicions per al manteniment de l'habitatge de manera autònoma, amb el suport dels serveis públics, si cal.

Aquest nou model d'atenció també suposa un estalvi econòmic tenint en compte que una plaça residencial suposa un cost d'entre 55 i 71 euros, mentre que el Housing First suposa una

inversió entre 53 euros diaris en la fase inicial on l'usuari no pot contribuir al lloguer de l'habitatge. En una segona fase, quan l'usuari compti amb ingressos propis, aquesta xifra es reduirà a 48 euros diaris.

» **Augment de les polítiques per prevenir la pèrdua de l'habitatge**

Des de principis del mandat, l'Ajuntament ha prioritzat les polítiques destinades a garantir les polítiques socials i les necessitats bàsiques, entre elles l'habitatge. En aquest sentit, l'any 2013 l'Ajuntament va destinar **7.212.056 euros** en polítiques destinades a garantir l'allotjament a les persones i famílies que es queden sense habitatge i reduir el número de desnonaments, i a la vegada aquestes polítiques han evitat l'augment de persones sense llar a la ciutat de Barcelona.

- S'ha incrementat el fons econòmic destinat a atendre a les **famílies que tenen deutes d'habitatge**. L'any 2013 aquesta partida va pujar fins a **1.244.458 euros**.
- L'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports va aportar més de **2.350.000 euros l'any en ajuts per evitar desnonaments**.
- S'han ofert subvencions per valor de **1.162.248 euros per tal que el cost del lloguer dels habitatges del parc social no superin en cap cas el 30% dels ingressos dels inquilins**.
- S'ha destinat **2.455.430 euros en allotjament temporal de persones i famílies vulnerables en pensions i hotels**.

A aquests recursos cal sumar **els nous equipaments i recursos residencials** que s'han posat en marxa per allotjar persones i famílies que han patit una pèrdua de l'habitatge:

- El gener del 2013 es va obrir el primer **Centre d'Allotjament Temporal Familiar al carrer Navas**, destinat a acollir a famílies que han patit un desnonament o pèrdua sobtada de l'habitatge i que no disposen d'un domicili, o que aquest no es troba en condicions adequades per a viure-hi. Fins el mes de maig del 2014 s'han allotjat 94 famílies (363 persones).

A aquest equipament s'afegiran de nous properament, com per exemple un nou Centre d'Allotjament Temporal Familiar a Ciutat Vella, i dues promocions d'allotjaments col·lectius protegits (20 allotjaments per a famílies al carrer Ali Bei i 25 per a persones soles o parelles).

A més, des de l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, s'han destinat 1.060.415 euros en concepte d'ajuda per subministraments i parament de la llar per tal que les famílies no contraguin un deute per impagament de subministres.

També s'ha de tenir en compte l'esforç que s'ha fet durant aquests últims anys en matèria d'habitatge social, habitatge de lloguer assequible i recursos residencials. En total, durant aquets mandat s'han incorporat **1.047 habitatges al Parc de Lloguer Social**:

- 281 habitatges corresponents a les 4 promocions de gent gran (Via Favència, Còrsega, Reina Amàlia i Navas).
- 535 d'emergències socials.
- 231 per a la resta de contingents

En total, Barcelona compta amb **10.311 habitatges protegits de lloguer**, dels quals uns 6.000 estan administrats pel Patronat Municipal de l'Habitatge i la resta per altres operadors públics, (Focivesa, Agència de l'Habitatge de Catalunya i Regesa), a més de fundacions i altres entitats. D'aquests 10.311 habitatges, més de 2.000 són de lloguer social.

Des del l'Ajuntament també s'estan atorgant subvencions destinades a unitats de convivència i col·lectius específics amb ingressos molt reduïts per poder accedir a aquests 2.000 habitatges de lloguer social:

- S'han adjudicat 864 habitatges a la mesa d'emergència, dels quals 215 es van adjudicar l'any 2013 i 119 durant aquest any
- 1.200 són pisos per a gent gran.
- 70 per altre col·lectius vulnerables.

Durant aquests últims tres anys hem arribat als **50 habitatges d'inclusió de gestió municipal**, que se sumen als gairebé 400 de titularitat privada i que sumen més de 1.500 places en total. A aquests cal afegir els que s'ofereixen a contingents especials, entre els quals els 51 que ha comprat l'Àrea de Qualitat de Vida a Regesa que es troben a Torre Baró (on es van sortejar 152 pisos de lloguer protegit entre les persones inscrites al Registre de Sol·licitants d'Habitatges), i els 41 de Casernes de Sant Andreu. També es va arribar a un acord amb INCASOL per rehabilitar i adjudicar els habitatges de la promoció Cristòbal de Moura.

També s'ampliarà el parc públic en 1.000 nous habitatges de lloguer.